

Den blev ganske vist rettet til Folk, som havde nogle af Godseierens Penge indestaende i deres Gaarde, men vel at mærke deriblandt til Folk, hvis Kapitaler først kunde opsiges om mange Aar, ja til Nogle, hvis Kapitaler endog vare uopsigelige i 25 Aar, og den blev rettet haade til Høire og Venstre, fort sagt til Alle, som boede paa Godsset, hvad enten man mente i Forveien, at de vilde stemme paa Grev Holstein eller man fra tidligere Tidens Begivenheder ikke havde nogen Grund til at tro dette, og den er, saa vidt han bekjendt, siger han, ikke af Nogensomhelst opfattet paa nogen anden Maade end som en almindelig Høivendelse. Der er indkommet mangfoldige Svar paa Høivendelsen, hvoraf jeg kan anføre en Del, som jeg har liggende for mig, der gaa i begge Retninger. Nogle svare, at de have altid tænkt paa at stemme paa Grev Holstein og have altid virket for ham, Andre sige derimod det Modsatte. Nogle sige, at deres Overbevisning føre dem til at stemme paa Grev Holstein, en Anden siger derimod: „At jeg ikke kan følge Deres Opfordring og stemme paa Hans Excellence Lensgreve Holstein, undlader jeg ikke herved at meddele Dem“, og atter en Anden: „Deres Anmodning om at give min Stemme til Grev Holstein ved Folkethingsvalget, beder jeg undskyld, at jeg ikke kan efterkomme, da det strider mod min politiske Anskuelse“. Der gives altsaa Svar i begge Retninger, og efter hvad Godsforvalteren i sit Brev siger, saa har han ogsaa, naar der er kommet Folk paa Kontoret for at spørge ham til Naads om, hvilket Svar de skulde give paa Brevet, givet den Befæd, at de godt kunde stemme efter deres Overbevisning. Ligeformt der altsaa i selve disse Skrivelser ikke er Nogetsomhelst, der tyder paa, at der har været nogen Trusel eller noget Løfte forbundet med dem, saaledes er der, efter hvad der nu foreligger, heller ikke den fjerneste Grund til at antage, at der paa anden Maade har været anvendt Tvang. Hr. Feldthusen har heller ikke selv kunnet anføre, at man udenfor dette paa Vasmæs Gods har meddelt Nogen, at det vilde have farlige Følger for ham, om han ikke fulgte Opfordringen, eller gavnlige Følger, om han gjorde det. Hr. Feldthusen har for at kunne give disse Skrivelser den Forstaelse, som han vil underlægge dem, alene kunnet anføre Følgende: 3 Leiehusmænd under Vasmæs Gods blev i Efteraaret 1878 udsagte af deres Huse, og de stemte ved Valget 1876 paa Feldthusen; „om det skulde være Forløber for at give ovennævnte Skrivelse det nødvendige Eftertryk, kan ikke bestemte paapeges“. Det er det Hele, han i den Retning har kunnet anføre. Det er ikke engang i mindste Maade af ham antydet, at den virkelige Grund til at disse Leiehusmænd bleve udsagte af deres Huse i Efteraaret 1878, var den, at de forrige Gang havde stemt paa Feldthusen. Det kunde jo være, at det kunde ligge i, at f. Ex. disse Mænd

ikke kunde opfylde Betingelserne for deres Lejemaal, eller at det var af hvilketomhelst andre Grunde, hvorfor man opsiges en Leier. Men han anfører dette blot for at kunne give denne Skrivelse fra Godskontoret en Underlægning, som er aldeles udenfor dens Indhold; thi Enhver maa sige, at denne Skrivelse er ikke andet end det, som Godsforvalteren meget rigtig selv i sin Skrivelse til Grev Holstein kalder den, nemlig en høflig Anmodning eller Opfordring til Godsets Beboere om at ville afgive deres Stemme for Grev Holstein. Jeg tror derfor, at Alt, hvad der er bygget paa dette — og det er egentlig det store Nummer i Klagen, og det, hvorpaa Klageren støtter den — ikke i fjerneste Maade er tilstrækkelig til at skaffe Feldthusen en Overvægt af Stemmer; thi han siger selv, at Forfjellen mellem hans og Grev Holsteins Stemmer i Hjærebj Sogn har differeret 75 ved det foregaaende Valg, men at der denne Gang var en langt større Stemmesforskjel imellem Kandidaterne. Det er dette Punkt, han især har gjort til Grundlag for sin Klage, og jeg tror nu at have paavist, i hvilken Grad Alt dette falder til Jorden.

Forinden jeg ender med hans Forklaring om, hvad der er slet paa Gæpe Gods, som jeg skal komme til siden, skal jeg omtale, at han endnu anfører nogle Smaating om enkelte Stemmer, der skulle være erhvervede paa en Maade, som han formener ikke at være lovlig. Han anfører en Husmand, Frederik Sørensen, hvem det var blevet tilkjendegivet, at det Laan, han havde begjært, jeg tror af en Sparekasse, var usikkert. Men, siger han, Manden stemte alligevel efter sin Overbevisning paa Feldthusen, saa derpaa synes ikke at kunne lægges mindste Vægt. Ligeledes fortæller han Noget om, at en Husmand fra Bierre har fortalt en Lømrer og en Højer, at hans Husbond havde forbudt ham paa Valgdagen at stemme, da han ellers vilde miste sin Kondition. Dette er nu uklart. Hvis han havde været et egentligt Lyende, har Husbonden været berettiget til at forbyde ham at tage bort paa Valgdagen, det kunde jo være, at han ikke kunde undvære ham hjemme fra, og altsaa har det kunnet være en fuldstændig ikke blot lovlig, men berettiget Optræden fra Husbondens Side. Det er jo iøvrigt et ganske enestaaende Tilfælde, og denne ene Stemme vil aldeles ingen Betydning kunne have. Ligeledes anfører han ganske enkelte Tilfælde om en Forvalter Ly-penthin paa Vasmæs Møllegaard, som skulde have sagt til En, at han skulde underskrive et Papir om at være Stiller, og da denne negtede det, blev han opsagt af sin Kondition, og Forvalteren sagde til ham: „Kan Du ogsaa slippe godt fra mig, er det ikke sikkert, Du slipper godt fra Godseieren.“ Det er ogsaa uden Betydning, selv om man vilde lægge Vægt paa denne ene Stemme. Ligeledes er der denne meget uklare Fortælling om en Forpagter Pedersen af Abderup. Han havde